

Ajda Tomazin

P R O S T O R

vzpostavljanje in raziskovanje varnega prostora za ples

V okviru izobraževanja smo izvedli postopek grajena skupnega prostora, ki smo ga na novo naselili s sledmi gibalnega materiala. Vaje spodbujajo koncentracijo, urijo percepcijo prostora, spodbujajo ustvarjanje gibalnega materiala, ki gre v prostor, razvijanje gibalnih sekvenc iz vizualnega stimulusa, odpirajo vpogled v pogojevanje telesa s prostorom, raziskovanje telesa v prostoru ter razvijanje koncepta prostor v telesu.

I. VAJA _ KAJ PONUJA PROSTOR?

- razgledamo se po prostoru in ga raziščemo v vseh kotičkih, ki so nam zanimivi (ne samo kjer je "uradni" prostor, ampak lahko raziščemo tudi skrite kotičke, ki so nam zanimivi - za zaveso, pod stolom, luči,...)

II. VAJA _ Z VIZULANIM STIMULUSOM V PROSTOR

- sedaj, ko poznamo prostor v različnih razsežnostih bomo premik v prostor naredili tako, da si najprej izberemo točko interesa v prostoru - to je povod za premik. Točka je lahko predmet, tekstura, pika, packa, barva,... Kako od blizu ali daleč to pogledamo je naša odločitev. Znotraj vaje preizkusimo različne vizure vizualnega stimulusa. Udeležence spodbudimo h nepredvidljivimi in zanimivimi rešitvami.

III. VAJA _ Z VIZULANIM STIMULUSOM V ODNOS (slika 1)

- če so bile prej točke interesa v prostoru, sedaj te točke postanejo na subjektu - sodelujočih (del telesa, del obačila, lasje, uhan, prst, koža,...) na ta način vzpostavljamo odnose in kreiramo medsebojni prostor. Princip je enak kot pri prostoru: 1. izberem si točko interesa, 2. premaknem se h tej točki, si jo ogledam, 3. jo spustim, 4. najdem novo točko interesa,... itd.
- vzpostavi se zanimiva skupinska dinamika

IV. VAJA _ VIZULANO MARKIRANJE ODNOSA (potrebujemo kolut samolepilnega papirnatega traku, ki ne poškoduje površin) (slika 2)

- razdelimo se v pare, oseba A ohranja vizualni stimulus za gibanje po prostor, ki ga poveže v kontinuiran gibalni material po prostoru, oseba B opazuje in ob gibu interesa reče "STOP", oseba A zadrži pozicijo, oseba B del giba (piko, linijo telesa, obris telesa,..) zariše s papirnatim trakom (na tla ali steno) - to ponovi 3-5x, nato zamenjata vlogi
- linije se lahko prepletajo z drugimi pari

V. VAJA _ OPAZOVANJE I. (slika 3)

- vsi udeleženci se postavijo izven prostora, ga odpremo in skupaj artikuliramo kakšen prostor se nam je zarisal - kakšne asociacije nam sproži, katere kompozicije so nas presenetile, do kam sega nov prostor,...
- o tem se pogovarjamo

VI. VAJA _ RAZISKOVANJE SKUPNEGA PROSTORA (slika 4)

- prostor postane skupinski, ni pomembno katere so bile linije od posameznega para
- razdelimo se v dve skupini
- v skupini vsak zase razišče na novo naseljen prostor in svoje telo vmešča v zapisane linije (linij se lahko dotika, nakaže smer, jih povezuje, se z dvema točkama vpne v prostor,...)

VII. VAJA _ OPAZOVANJE II.

- druga skupina izven prostora opazuje kvalitete gibanja, uporabo prostora, grajenje medsebojnih odnosov, asociacije ki se sprožijo, opazujemo kako se na novo gradi prostor, ...
- opazujemo razliko, ko smo fizično v prostoru in ga raziskujemo in kako je, ko smo zunaj in opazujemo kakšna je skupinska dinamika in kaj beremo iz nastalih kompozicij
- to preigravanje lahko ponovimo ob različnih zvočnih spremljavah in opazujemo kakšne krajine prostora in teles se nam ustvarjajo.

VIII. VAJA _ PROSTOR V TELESU (slika 5 in 6)

- ponovno se razdelimo v pare
- oseba A stoji pri miru, oseba B na telo osebe A (zaželjeno tudi na hrbni strani telesa) zariše 3 oblike (pika, linija, vijuga,..), ki so lahko lahko poljubne ali se ponovijo iz prostora. Obrneta vlogi.

- ponovno se razdelimo v dve skupini (ena skupina raziskuje, druga opazuje) gremo v prostor in te linije apliciramo na zarise v prostoru, v sodelovanju s soudeleženci,...
- sedaj poleg prostora in giba dodamo tudi občutke, ki nas prevzamejo ob določenem gibu, kompoziciji, odnosu, ... temu sledimo in prevedemo v gibalni material.

IX. VAJA _ OPAZOVANJE III.

- druga skupina izven prostora opazuje kvalitete gibanja, uporabo prostora, grajenje medsebojnih odnosov, asociacije ki se sprožijo, opazujemo kako se na novo gradi prostor, kakšne atmosfere se ustvarjajo, kateri občutki se sprožajo,...
- to preigravanje lahko ponovimo ob različnih zvočnih spremljavah in opazujemo kakšne krajine prostora in teles se nam ustvarjajo. Vsak si zapiše "zgodbo", ki jo je prebral iz kompozicije.

NADALJEVANJE

To je le del metodologije, ki se ukvarja s koncepti telo v prostoru, prostor v telesu. S pomočjo markiranja giba se v prostor naseljujejo sledi, ki na novo vzpostavljajo skupinski prostor, ki ponuja nešteto interpretacij in skic za poglobljanje v delčke, ki postanejo točka interesa. Fizične sledi gibanja nam na novo postavijo parametre prostora, ki lahko služijo kot skica in kasneje izginejo (samo del procesa markiramo, nato oznake odstranimo), lahko pa postanejo del kompozicije, scenografije in/ali celo del kosumografije. To so orodja s katerimi lahko raziščemo teme, koncepte, ki jih postavljamo v prostor. Telo na ta način pogojujemo z različnimi parametri, kar nam generira različne in zanimive gibalne kvalitete, ki jih lahko kasneje avtonomno razvijamo, repetiramo, poglobljamo, ... Izredno pomembno je opazovanje in artikulacija nastalih situacij, ki nas vodijo v nadaljni razvoj ideje. Za več idej in principov poglejte dela avtorjev: Rudolf von Laban, William Forsythe, Bauhuse School, Alwin Nikolais, ..

SLIKOVNI GRADIVO

Z VIZULANIM STIMULUSOM V ODNOS (slika 1)

VIZULANO MARKIRANJE ODNOSA (slika 2)

OPAZOVANJE I. (slika 3)

RAZISKOVANJE SKUPNEGA PROSTORA (slika 4)

PROSTOR V TELESU (slika 5 in 6)

fotografija: Ksenija Mikor